

Notat med Produktionsskoleforeningens synspunkter på begge ændringer (optagelseskriterierne/målgruppen og skoleydelsen)

Produktionsskolerne løser en vigtig samfundsmæssig opgave og bidrager til målet at få 95 pct. af de unge til at gennemføre en ungdomsuddannelse

Men det aktuelle lovforslag om ændring af optagelseskriterierne og skoleydelsen underminerer produktionsskolernes muligheder for at løse denne opgave

Generelt

Stillet over for det aktuelle lovforslag ønsker vi overordnet at præcisere, at produktionsskolerne faktisk forsøger at løse en samfundsmæssig opgave ved i perioder med forskellige konjunkturer som en harmonika at udvide eller indskrænke deres optag for dermed at tilpasse sig det stigende eller vigende behov, alt efter den aktuelle beskæftigelsessituation. Det er derfor helt forståeligt at skoleformen i perioder med lavkonjunktur øger elevtallet.

Der er problemer med at fastholde de unge i en ungdomsuddannelse, hvad enten det er en erhvervsuddannelse eller en gymnasial uddannelse. Mange af disse unge passer ikke umiddelbart ind i de traditionelle ungdomsuddannelser. For dem kan produktionsskolerne som en anden måde at lære på være virkningsfuld. Det handler om det praktiske udgangspunkt i værkstedsarbejdet; det handler om individuelt tilrettelagte forløb; det handler om nærhed i dagligdagen; det handler om skoleydelse (noget for noget).

Ændrede optagelseskriterier

Det er en uhensigtsmæssig stigmatisering af produktionsskolernes målgruppe, at de unge, der har afbrudt en ungdomsuddannelse, med det nye lovforslag udelukkende kan komme på produktionsskole, hvis UU har vurderet, at de ikke har forudsætningerne for at påbegynde en ungdomsuddannelse igen.

Hvis man som foreslået vil til at forlange dokumentation for 'særlige problemer', risikerer man at marginalisere og stigmatisere en gruppe unge, der i forvejen er i en sårbar periode i deres liv. Hvis det samtidig fører til, at man reserverer produktionsskolerne for de 'allersvageste' eller de, der på forhånd er blevet identificeret som 'særlige problembørn', gør man produktionsskolerne til en 'minusuddannelse' og underminerer et vigtigt pædagogisk princip, nemlig at forskellige slags unge med forskellige ressourcer i sig selv udgør et stærkt læringsmiljø.

De unge, der har afbrudt en ungdomsuddannelse, kan opleve ventetid på optagelse til en ny uddannelse, og de kan også mangle en endelig afklaring på, hvilken uddannelse de ønsker i stedet for den afbrudte. I forhold til disse udfordringer har produktionsskolen hidtil fungeret som et afklarende og kompetenceopbyggende forløb, men med nærværende forslag er produktionsskolernes muligheder i så henseende fjernet.

Denne ændring er meget betænkelig og kan få uoverskuelige konsekvenser for de unge, der ikke problemfrit kan skifte uddannelse. Alternativet kan for de unge være en pause på aktivering og kontanthjælp, som det kan være vanskeligt at komme væk fra igen. Med produktionsskolerne som fortsat mulighed for disse unge har samfundet en chance for at fastholde de unge i uddannelsessektoren og sætte dem i stand til at foretage et fornuftigt og velunderbygget valg af ny uddannelse.

Produktionsskolerne er et dårligt sted at spare, fordi det netop er et af de sidste steder, der kan tilbyde et reelt alternativ til unge, der ikke går den lige vej igennem uddannelsessystemet.

Ændringer i skoleydelsen

Produktionsskolerne betragter værkstedet på en produktionsskole som en arbejdsplads.

Når man nedsætter skoleydelsen for en gruppe af produktionsskolernes deltagere til et nærmere bestemt SU-niveau, så tager man ikke hensyn til, at produktionsskolernes særlige pædagogik og læringsmiljø bygger på produktion og praktisk arbejde – altså et arbejdsmarkedslignende værkstedsmiljø, hvor det forudsættes at den unge deltager aktivt i værkstedsarbejdet og tilsvarende får en løn herfor.

Når man ønsker at harmonisere skoleydelsen med Statens Uddannelsesstøtte, overser man det forhold, at unge på produktionsskolen modtager skoleydelsen under betingelser, der på mange måder adskiller sig fra andre uddannelser.

Skoleydelsen betragtes som en lønlignende ydelse, og den ydes kun for den tid, den unge faktisk er til stede (i modsætning til SU). Ved at gradbøje elevernes løn, selvom de laver det samme, ødelægger man et vigtigt pædagogisk princip, der er med til at motivere den unge til et fremtidigt aktivt arbejdsliv, og man risikerer at skubbe nogle af dem ud af uddannelsesforløbet og over til et liv på kontanthjælp/overførselsindkomst, hvilket umiddelbart kan komme til at fremstå som mere attraktivt for den unge.

Det er også sandsynligt, at mange produktionsskoledeltageres familier vil være afhængige af, at den unge, der nu er over 18 år, bidrager substantielt til husholdningen, når de bor hjemme. Det vil være meget sværere, hvis ydelsen reduceres så drastisk.

Der er tale om en drastisk reduktion i ydelsen (reduceres med næsten halvdelen 46% til 3.453 kr. mdl.). Det er en nedskæring på 34.500 kr. om året. Hvor har man tidligere set en tilsvarende relativt kolossal nedskæring?